WIKIPEDIA

Asurbanipalova biblioteka

Iz Wikipedije, slobodne enciklopedije

Asurbanipalova biblioteka je kraljevska biblioteka Asurbanipala, posljednjeg velikog kralja Novoasirskog kraljevstva. Riječ je kolekciji približno 25.000 glinenih pločica i fragmenata koji sadrže tekstove svih vrsta iz 7. vijeka p. n. e. Među njih spada i Ep o Gilgamešu. Zbog lošeg rukovanja izvornog materijala mnogi su tekstovi biblioteke nepopravljivo u neredu, što onemogućuje naučnicima razabiranje i rekonstrukciju mnogih izvornih tekstova, iako su neki preživjeli netaknuti. Materijali su pronađeni na arheološkom nalazištu Kounjik (tadašnja drevna Niniva) u sjevernoj Mesopotamiji. Nalazište je, inače, smješteno u današnjem Iraku. Stare persijske i armenske predaje upućuju na činjenicu da je Aleksandar Veliki, kad je vidio veliku biblioteku Asurbanipala u Ninivi, bio inspiriran za osnivanje svoje vlastite biblioteke. Aleksandar je, međutim, umro prije nego li je uspio osnovati svoju biblioteku, ali je njegov prijatelj i nasljednik Ptolemej nadzirao osnivanje Aleksandrijske biblioteke — projekat iz kojeg će izrasti jedna od najpoznatijih biblioteka svijeta.

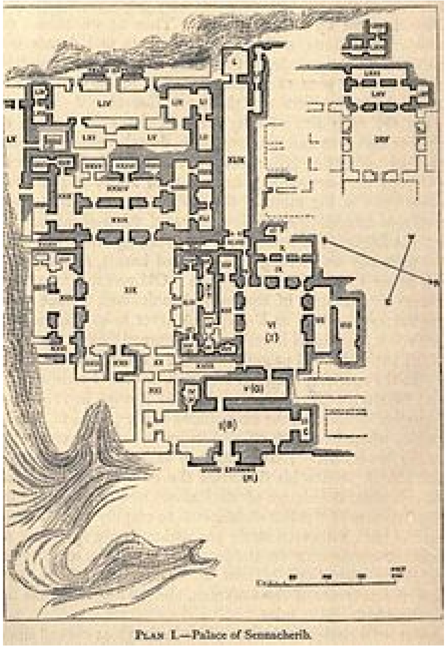

Plan palate Senaheriba u Ninivi gde je bila smeštena Asunbaripalova biblioteka

Biblioteka je arheološko otkriće koje se pripisuje Ostinu Henriju Lajardu. Većina pločica je odneta u Englesku i sada se nalaze u Britanskom muzeju. Međutim, do prvog otkrića došlo je kasne 1849. u tzv. Jugozapadnoj palati, koja je bila Kraljevska palata kralja Senaheriba (705.-681. p. n. e.). Tri godine kasnije, Hormuzd Rasam, Lajardov pomoćnik, otkrio je sličnu „biblioteku“ u palati kralja Asurbanipala (668.-627. p. n. e.), na suprotnoj strani nasipa. Nažalost, nije načinjen zapis o pronalasku, a ubrzo nakon transporta u Evropu, pločice su nepovratno međusobno pomiješane i sa pločicama s drugih nalaza. Stoga, danas je gotovo nemoguće rekonstruisati izvorni sadržaj svake od dve glavnih „biblioteka“.

Asurbanipal je uposlio učenjake i prepisivače koji su prepisali starije tekstove, uglavnom iz vavilonskih izvora. Fragmenti te kraljevske biblioteke uključuju kraljevske natpise, hronike, mitološke i religijske tekstove, ugovore, kraljevske potpore i uredbe, kraljevska pisma, i različite administrativne dokumente. Neki od spomenutih tekstova sadrže divinacije, znamenja, inkantacije i himne raznih bogova, dok se drugi odnose na medicinu, asrtonomiju i književnost. Ep o Gilgamešu, remek djelo drevnog vavilonskog pjesništva, pronađen je u biblioteki zajedno s Enuma Eliš, pričom o stvaranju, i mitom o Adapi, prvom čovjeku, i pričama poput Siromaha iz Nipura. Tekstovi su napisani klinastim pismom uglavnom na akadskom jeziku.

Vidi još

- Asurbanipal
- Novoasirsko kraljevstvo

Asurbanipalova biblioteka na Wikimedijinoj ostavi

Dobavljeno iz "https://sh.wikipedia.org/w/index.php?title=Asurbanipalova_biblioteka&oldid=40756149"

Ova stranica je zadnji put izmijenjena 22:54, 30 juni 2017.

Tekst je dostupan pod Creative Commons Attribution/Share-Alike licencom; dodatni uslovi se mogu primijeniti. Za detalje pogledajte uslove korištenja.